

ŽENIJNÍ ZABEZPEČENÍ PŘI ODRÁŽENÍ PROTIÚDERU

V článku půjde zejména o ženijní zabezpečení při odrážení silného protiúderného uskupení v útočné operaci vševojskové armády.

Nedílnou součástí útočné operace vševojskové armády je včasné ničení nepřátelských záloh a odrážení protiúderů. Operační situace k řešení tohoto úkolu je zpravidla v bližší operační hloubce, kdy je pravděpodobné, že hloubka celého pásma obrany divizí 1. sledu nepřítele bude prolomena a je z hlediska poměru sil na směru hlavního úderu armády reálný předpoklad zdolat i druhé pásmo obrany. Nepřítel v této situaci zasadí do boje svůj druhý sled a to buď bližší operační zálohy v síle zpravidla jedné divize, nebo v případě, že jde o zásadní řešení dané situace, využívá i dalších operačních záloh, které mohou dosáhnout až hodnoty armádního sboru.

Svůj druhý operační sled používá nepřítel obvykle ve dvou variantách. Za méně příznivé situace a při nedostatečném poměru sil jej zpravidla používá k zaujetí obrany na předem vybudovaném obranném pásmu. V případě, že vojska 1. sledu nepřítele jsou schopna plnit obranné úkoly na směru hlavního úderu našich vojsk a druhý operační sled může na plánovaném směru dosáhnout žádoucí převahu sil a prostředků, vede nepřítel protiúder. Cílem protiúderu je obnovit operační iniciativu a pokračovat v plnění původně stanovených útočných operačních cílů. Z hlediska závažnosti cílů bude protiúder nepřítele spojen zpravidla s přechodem na hromadné použití jaderných zbraní, s důrazem na ničení našich vojsk na plánovaném směru protiúderu. To vyžaduje, abychom udrželi s vojsky nepřítele trvalý bojový styk a energicky pokračovali v útočné činnosti. První sledy vyjdou na terénně výhodnou čáru k odrážení protiúderu nepřítele a část sil armády, anebo v případě silného protiúderného uskupení nepřítele, většinou sil armády přejde do dočasné obrany. K úspěšnému odrážení protiúderného uskupení je výhodné při nesouvislé frontě nepřítele v dotyku vysílat předsunuté odřady divizí 1. sledu, vytvořit zabezpečovací pásmo nebo předsunuté postavení a tak získat čas k budování obrany.

Jedním ze základních předpokladů úspěšného odražení silného protiúderného uskupení nepřítele je včasné splnění souboru ženijních opatření do zahájení protiúderu i v jeho průběhu. Pro reálnou představu ženijních opatření je nezbytný časový propočet, který vychází z těchto skutečností:

— za jakou dobu dosáhnou divize 1. sledu zvolenou čáru předního okraje obrany,

- potřebná doba k zaujetí a organizaci obrany,
- pravděpodobná doba zahájení protiúderu nepřítele.

Časová diference mezi ukončením zaujetí a organizací obrany je potom čistý čas na realizaci ženijních opatření vojsk 1. sledu. Při předpokládaném tempu protiúderu nepřítele 2—3 km/h se doba pro ženijní opatření na dalších postaveních, popř. na 2. pásmu obrany, úměrně zvyšuje.

K objasnění časové kalkulace pro plánování ženijních opatření uvedu příklad:

- při hodnocení situace k 18.00 došli jsme k závěru, že nepřítel může protiúder zahájit v 05.00,
- stanovené čáry předního okraje obrany mohou divize 1. sledu dosáhnout bojem za 3 hodiny,
- zaujetí a organizace obrany divizí 1. sledu 2 hodiny,
- pohotovost k obraně je v 04.30.

Časové podmínky k realizaci ženijních opatření:

— praporeční postavení na předním okraji	5.30 h
— plukovní postavení	7.00 h
— divizní postavení	9.00 h
— 2. pásmo obrany	13.00 h

Na základě časových podmínek stanovíme pořadí naléhavosti a posloupnost plnění úkolů ženijního zabezpečení.

Úkoly ženijního zabezpečení a způsoby jejich plnění

Ženijní zabezpečení manévru, přeskupení sil a zaujetí obrany

Především zabezpečíme rychlé vyjití prvosledových jednotek na čáru výhodnou k zaujetí obrany. Musíme zabezpečit zejména rychlé tempo bojové činnosti předsunutých odřadů účinným odstraňováním zátarasů, překážek, včasným zneškodňováním jaderných min a rychlou úpravou cest. K tomu je žádoucí posílit předsunuté odřady ženijními jednotkami a vybavit je trhavinovými náplněmi odtarasovacích prostředků.

I když vojska zaujímají obranu přímo z útočné sestavy, nevyhnou se určitému přeskupení sil. To se týká druhých sledů divizí a zvláště druhého sledu armády, raketových a dělostřeleckých útvarů a armádních záloh. Manévr a přeskupení sil v bojových sestavách divizí zabezpečíme činností odřadů k zabezpečení pohybu pluků a divizí a nasazením ženijních záloh na úpravu cest, s důrazem na včasné vyvedení druhých sledů do obranných postavení nebo do určených prostorů soustředění, oddílů vojskových raket a dělostřelectva do prostorů bojového rozmístění a do prostorů dělostřeleckých skupin divizí a pluků. Zvláštní pozornost věnujeme včasnému zaujetí a ženijnímu zabezpečení velitelských stanovišť všech stupňů.

Vyvedení, manévr a zaujetí operační sestavy divizí 2. sledu a ostatními prvky operační sestavy je velmi závažný úkol. Hlavní pozornost ženijního zabez-

pečení věnujeme zejména vyvedení divize 2. sledu do prostoru soustředění nebo do prostoru stanoveného 2. pásma obrany, ale i vyvedení armádní raketové brigády do prostorů bojového rozmístění, armádního a přiděleného dělostřelectva do prostorů armádní dělostřelecké skupiny (jestliže se vytváří), protiletadlových raketových útvarů a svazků, útvarů a svazků protivzdušné obrany do prostorů palebných postavení a záloh speciálních vojsk do určených prostorů. Jmenované úkoly zabezpečují armádní ženijní útvary podélnou úpravou cest, stálou úpravou cest přes geograficky složité prostory, vyhledáváním, vytyčováním a úpravou objížděk a postupových os v terénu a odstraňováním všech zábran rychlého manévru až po čáru rozchodišť do jednotlivých prostorů. Přepravy přes vodní překážky zabezpečuje pontonový prapor a prapor přepravních prostředků armády nebo využijeme přepravišť divizí 1. sledu, což bude zpravidla v této situaci možné.

Zabezpečení rychlého manévru vojsk přecházejících do dočasné obrany k odražení protiúderného uskupení se projevuje časovým ziskem a přímo se odráží v hodnotě obranných opatření vojsk.

Ženijní budování obranného pásma k odražení protiúderného uskupení

Ženijní budování obranných postavení, pásem a prostorů rozmístění vojsk je nezbytné zahájit současně se zaujímáním obrany maximálními silami. Vzhledem k přímému dotyku s nepřítelem můžeme k ženijnímu budování vyčlenit pouze část živé síly, u prvních sledů zpravidla 50–60 %, u druhých sledů až do 75 %, u ostatních útvarů a záloh v hloubce až do 85 %. Krátké časové lhůty k ženijnímu budování vyžadují, abychom v maximální míře využili ženijní techniky i trhavin.

Jednotky na 1. postavení mohou budovat obranná zařízení pouze ručním způsobem a proto je výhodné, pokud to situace dovolí, vytvářet před předním okrajem obrany předsunuté postavení. Od 2. postavení mohou využít zákopových pluhů, dozerových radlic BTU na tancích, dozerových radlic na tahačích T-813, buldozerů, dozerů kolových a dalších strojů pro zemní práce.

Úsilí ženijního budování položíme na pravděpodobný směr hlavního úderu nepřítele, s důrazem na postavení předního okraje, divizní postavení a 2. pásmo obrany. V systému obrany budujeme divizní a armádní příčná postavení. Tato volíme tak, aby zachycovala směr hlavního úderu nepřítele, umožňovala vlastním ustupujícím vojskům jich využít k účinné obraně a poskytovala 2. sledu armády výhodné podmínky k rozvinutí, nebo tvořila přímo čáru rozvinutí k protiúderu.

Vzhledem k úhroze působení nepřítele na vlastní vojska jadernými údery letectva, dělostřelectva i pozemního vojska je výhodné v 1. pořadí zaměřit úsilí na vybudování okopů pro pěchotní a protitankové zbraně a jejich obsluhy, pozorovatelný a místa velení, okopy pro odpalovací zařízení raket a palebná postavení dělostřelectva.

Ve druhém pořadí budujeme obranná postavení družstev, okopy pro tanky, zvyšujeme odolnost objektů na místech velení, budujeme záložní postavení okopů pro odpalovací zařízení raket, upravujeme čáry rozvinutí protiztečí a budujeme hlavní úseky příčných postavení (s využitím techniky).

V pozornosti nepřítele, mimo vojsk 1. sledu, bude zvláště divize 2. sledu. Proto pro ni budujeme prostor soustředění i 2. pásmo obrany. Maximum sil divize využije k budování prostoru soustředění k dosažení maximálního stupně

přímé ochrany vojsk. Druhé pásmo obrany a příčná postavení budují zpravidla ženijní armádní jednotky s využitím techniky a trhavin a menší část sil divize 2. sledu.

Při ženijním budování pásma obrany k odrazení silného protiúderného uskupení dodržujeme zásadu, že budování obrany v hloubce pokračuje intenzivním způsobem až do navázání bojového styku s vojsky nepřítele.

Souhrnné časové možnosti ženijního budování pásma obrany motostřelecké divize 1. sledu a celého pásma obrany (možnou variantu) uvádím v **tab. 1 a 2**.

Mimo jednotlivá obranná postavení a pásma obrany je žádoucí, pokud to časové podmínky dovolí, ženijně upravit i čáry rozvinutí k protiztečím a popř. k protiúderu. Budování čar rozvinutí divizních protiztečí zabezpečují mechanizační prostředky divizí a pluku určeného k protizteči, budování čáry rozvinutí armádního protiúderu je zpravidla úkolem armádních nebo přidělených ženijně strojních útvarů. Jeho obsahem, mimo přípravy cest k vyvedení vojsk na čáru protizteče a protiúderu, je budování okopů pro tanky, obrněné transportéry, okopů na plánovaných místech velení, palebných postavení dělostřelectva a prostorů bojového rozmístění raketového vojska. Při všech těchto úpravách maximálně využíváme přirozených ochranných vlastností terénu na čáře rozvinutí.

Nedílnou součástí budování obranného pásma k odrazení protiúderného uskupení je zřizování zátarasů. Systém zátarasů vytváříme v celé šířce obranného pásma, na jeho celou hloubku s důrazem na pravděpodobný směr hlavního úderu protiúderného uskupení nepřítele. V případě, že se podařilo alespoň před částí obranného pásma vytvořit předsunuté postavení, zřizujeme zátarasy k jeho ochraně a v prostoru mezi předsunutým postavením a předním okrajem pásma obrany. Před předním okrajem předsunutého postavení zřizují ochranná protitanková minová pole motostřelecké jednotky a ženijní roty pluků ručním způsobem. V prostoru mezi předsunutým postavením a předním okrajem obrany kromě protitankových minových polí zřizujeme lesní záseky, připravujeme ničení komunikačních směrů a objektů s využitím příznivých podmínek terénu. Smyslem těchto opatření je donutit nepřítele k předčasnému rozvinutí a zpomalit jeho postup k vlastnímu přednímu okraji obranného pásma.

Hlavní důraz zatarasování klademe na přední okraj obrany, kde chceme dosáhnout maximálních hustot zátarasů. Před předním okrajem zřizují zátarasy motostřelecké jednotky, ženijní plukovní i divizní jednotky a to buď ručně, nebo tam kde to situace dovolí i s využitím mechanizačních zatarasovacích prostředků.

V hloubce obrany pluků a divizí, mimo protitankových polí (zřizovaných mechanizačními zatarasovacími prostředky) k přehrazení zvláště nebezpečných tankových směrů zřizují uzly zátarasů ženijní roty pluků a jednotky ženijních praporů divizí. Z hlediska kapacitních i materiálních možností v obranném úseku pluku zřizujeme jeden uzel zátarasů, v hloubce obranného pásma divize další dva až tři uzly zátarasů, zpravidla v návaznosti na přípravu komunikačních směrů k ničení.

Hlavním armádním úkolem v tomto směru je zřízení zataraseného prostoru, zpravidla mezi prvním a druhým sledem armády, na směru předpokládaného hlavního úderu protiúderného uskupení nepřítele na prostoru do 30 X 50 km. Soustřeďuje v sobě všechny druhy zátarasů jako jsou protitanková minová pole, jednotlivé uzly zátarasů, ničení komunikačních směrů a objektů a ve vý-

MOŽNOSTI VYBUDOVÁNÍ ŽENIJNÍHO PÁSMO OBRANY MSD PŘI ODVRÁCENÍ PROTIÚDERNÉHO USKUPENÍ

Vyčleněné síly a ženijní mechanizační prostředky		Výkonová kapacita vyčleněných sil a prostředků za 1 h			Objekty v ks (km)	Vybudováno v pořadí				Počet objektů celkem
Počet	Druh	dv	km zákopů	m ³ výkopu		I. pořadí 5 hod	Dosažený stupeň přímé ochrany	II. pořadí dalších 5 hod	Dosažený stupeň přímé ochrany	
15 ks	dozerových radlic (BTU)			825	okop pro tank	75		77		152 ks
5 ks	zákopové pluhy (ZP-60)		2,5		protitankový sráz	12,5		12,5		25 km
8 ks	dozer kolový (DOK)			720	zákopy	162 (na 50%)	1° .. 20%	162	1° .. 30%	162 ks
2 ks	rypadlo automobil. (D-0,31)			60	pozorovatel-na	40	2° .. 30%	15	2° .. 50%	55 ks
2 ks	pojízdny zemní vrták (PZV)								3° .. 5%	
5350	živá síla (50% z počtů msd)	535			úkryt lehkého typu	12		15		27 ks
					hotovostní úkryt	5		10		15 ks
					okop pro raketu	4 (na 50%)		4		4 ks
					okop pro dělo	160 (na 50%)		160		160 ks

Poznámka: 1. Použité normy pro práci v noci

2. Časové předpoklady pro ženijní budování:

– do doby pohotovosti k dispozici 5 hod času – I – pořadí

– na budování 2–4 postavení dalších 5 hod času – II. pořadí

3. Vyčleněné síly a žen. mech. prostředky se podílí na budování obranných a ochranných objektů podle zpracovaného harmonogramu

MOŽNOSTI ŽENIJNÍHO VYBUDOVÁNÍ PÁSEM A PROSTORU HLAVNÍCH PRVKŮ

Pásmo obrany prostor	Vyčleněné ženijní mechanizační prostředky a vyčleněné osoby	Výkonová kapacita za 1 hod.				I. pořadí		
		zákopů	výkopů	denní výkony osob	PT sráž	zákop	okop pro tank	pozorovatelná
		km	m ²	(dv)	km	ks	ks	ks
msd 1. sledu	15 ks dozerových radlic (BTU) 7 ks dozerů kolových (DOK) 2 ks automobilních rypadel (D-0,31) 4 ks zákopových pluhů (ZP-60) 2 ks pojezdny zemni vrták (PZV) 5000 osob (50% počtů)	2	1515	500	10	160 (na 50%)	75	35
msd 1. sledu	15 ks dozerových radlic (BTU) 8 ks dozerů kolových (DOK) 2 ks automobil. rypadla (D-0,31) 2 ks pojezdny zemni vrták (PZV) 5 ks zákopových pluhů 5350 osob (50% počtů)	2,5	1605	535	12,5	162 (na 50%)	75	40
td 1. sledu	27 ks dozerových radlic (BTU) 8 ks dozerů kolových (DOK) 2 ks automobil. rypadel (D-0,31) 2 ks pojezdny zemni vrták (PZV) 3 ks zákopových pluhů (ZP-60) 4200 osob (50% počtů)	1,5	2275	420	7,5	50 (na 50%)	135	35
msd 2. sledu	16 ks dozerových radlic (BTU) 8 ks dozerů kolových (DOK) 2 ks automobil. rypadlo (D-0,31) 6 ks zákopový pluh (ZP-60) 7260 osob (70% počtů)	3	1660	726	15	162 (na 50%)	80	45
arb	8 ks dozerů kolových (DOK) 17 ks automobil. rypadel (D-0,31) 4 ks pojezdnyh zem. vrtáků (PZV) 1575 osob (50% počtů)	-	1280	157	-	-	-	-
ptp	750 osob (75% počtů)	-	-	75	-	-	-	3
pl dělostřelectvo	1500 osob (75% počtů)	-	-	150	-	-	-	12
Celkem objektů v pásmu obrany					45	534 (na 50%)	365	170

Poznámka: 1. Údaje ve sloupci II. pořadí vyjadřují souhrnou hodnotu I. a II. pořadí

2. Na kalkulaci jsou použity normy pro práci v noci

3. Časové předpoklady: - do doby pohotovosti 5 hod. času - I. pořadí

- u divize 1. sledu přibudovaná 3-4 postavení - dalších 5 hod. času do prolomení

4. Odlišné počty techniky u jednotlivých divizí jsou způsobeny ztrátami, odlišné počty zasazených pra-

OPERAČNÍ SESTAVY ARMÁDY PŘI ODRÁŽENÍ PROTIÚDERNÉHO USKUPENÍ NEPŘÍTELE

práci - 5 hod.				Dosažený stupeň přímé ochrany	II. pořadí prací - 10 hod.								Dosažený stupeň přímé ochrany
okop pro dělo	úkryt lehkého typu	pohotovostní úkryt	okop pro raketu		sráz	zákop	okop pro tank	pozorova- telna	okop pro dělo	úkryt lehkého typu	pohotovostní úkryt	okop pro raketu	
ks	ks	ks	ks		km	ks	ks	ks	ks	ks	ks	ks	
160 (na 50%)	10	3	4 (na 50%)	1°...15% 2°...25%	15	160	120	45	160	20	6	4	1°...30% 2°...50% 3°...5%
165 (na 50%)	12	5	4 (na 50%)	1°...18% 2°...30%	25	162	132	55	165	23	10	4	1°...40% 2°...55% 3°...5%
80 (na 50%)	10	6	4 (na 50%)	1°...20% 2°...28%	15	50	270	50	80	22	11	4	1°...35% 2°...68% 3°...5%
162 (na 70%)	14	10	2 (na 50%)	1°...25% 2°...30%	30	162	160	60	162	32	20	2	1°...30% 2°...65% 3°...5%
-	10	10	8 na 90%	1°...25% 2°...20% 3°...15%	-	-	-	-	-	20	20	8	1°...30% 2°...30% 3°...40%
44 (na 80%)	5	3	-	1°...50% 2°...15%	-	-	-	6	88	10	6	-	1°...65% 2°...30%
88	6	3	-	1°...40% 2°...15%	-	-	-	18	176	12	12	-	1°...50% 2°...40%
699 (na 60%)	67	40	22 (na 50%)	1°...20% 2°...25% 3°...3%	85	534	682	234	631	139	85	22	1°...35% 2°...55% 3°...5%

obranu divizi I. sledu

covníků vycházejí z možnosti jejich nasazení s ohledem na taktickou situaci

hodných podmínkách i nevýbušné protitankové zátarasý. Zátarasení prostor zřizuje armádní ženijní zátarasovací prapor. Zátarasý zřizujeme i na obranném pásmu divize druhého sledu bez snížení intenzity a rozsahu.

Zároveň s budováním systémů zátarasů musí si pohyblivé odřady zátarasovací všech stupňů prozkoumat, popř. upravit plánované čáry manévru zátarasý.

I když je přirozenou snahou dosáhnout maximálních hustot zátarasů, budeme je situovat tak, aby neomezovaly podstatným způsobem volnost manévru vlastních vojsk a jejich pozdější přechod do útoku.

Vycházíme-li z časových předpokladů, kapacitních a materiálních možností ženijních jednotek, můžeme dosáhnout v průměru u motostřelecké divize 1. sledu při použití částí armádních prostředků, na tankovém směru o šířce 6 až 8 km, za 5 hodin (do doby pohotovosti), hustoty zátarasů do 0,75. Tuto můžeme zdvojnásobit manévrem zátarasý v průběhu vedení obranného boje. Tato hustota zabezpečuje vyřazení 30—35 obrněných cílů nepříteli.

V obranném pásmu vševojskové armády o šířce 80 km, v sestavě tří divizí v 1. sledu, s využitím armádních a z části frontových prostředků, můžeme dosáhnout do doby pohotovosti (tj. za 5 hodin) hustoty zátarasů 0,25. Tuto můžeme manévrem zátarasý na všech stupních zvýšit až na 0,6, což dává předpoklad přímého vyřazení 130—150 ks obrněných cílů.

Možnosti zátarasování v obranném pásmu divize (variantu) uvádím v **tab. 3**.

Ženijní zabezpečení odrážení silného protiúderného uskupení

V řešené variantě můžeme s velkou pravděpodobností očekávat zahájení nepřátelského protiúderu hromadným jaderným úderem a vzápětí půjde vlastní jaderný úder na vojska nepříteli. Jaderné údery nepříteli postihnou nejvíce pravděpodobně vojska na směru hlavního úderu protiúderného uskupení, zvláště divizí 2. sledu, útvary taktických a operačně taktických raket, místa velení a další. Tato situace vyžaduje, aby účinná ženijní opatření se podílela na obnově bojeschopnosti vojsk, na zachování manévru vlastních vojsk, zejména v hloubce zaujaté operační sestavy, při současně realizaci ženijních opatření ke zpomalení nebo zastavení postupu vojsk nepříteli na předním kraji a zabezpečení aktivní činnosti druhých sledů.

Na obnovení bojeschopnosti vojsk se podílí armádní ženijní útvary vyčleněním ženijních jednotek i technikou do armádních odřadů odstraňování následků ve prospěch nejvíce postižených svazků a útvarů podle rozhodnutí velitele armády. Jejich úkolem je zejména odstranění závalů a překážek na přístupech do prostorů postižených svazků a útvarů a vytvoření podmínek pro ostatní prvky odřadu k vyprošťovacím a záchranným pracem. V případě, že organické ženijní útvary a jednotky napadeného svazku ztratily bojeschopnost, doplníme je z armádních ženijních prostředků.

Obnovení možnosti manévru vlastních vojsk vyžaduje, abychom obnovili průjezdnost poškozených a zavalených cest, vyhledali a upravili vhodné objíždky úseků cest dočasně vyřazených z provozu, obnovili poškozená přepraviště přes vodní překážky nebo zřídili nové ze zálohy přepravních prostředků v jiných vhodných prostorech. K znesnadnění pronikání vojsk nepříteli k přednímu okraji obrany a k zabránění průlomu taktické hloubky obrany uskutečňují ženijní jednotky na všech stupních manévru zátarasý na směry pronikání nepříteli, ničí komunikační směry a objekty připravené k ničení, po obsazení

MOŽNOSTI ZATARASOVÁNÍ V OBRANNÉM PÁSMU DIVIZE

Vyčleněné		Druh zátarasu	Množství	Zřízeno v pořadí		Celkem zátarasů	Šířka obran. pásma - km	Hustota zátarasů v pásmu	Šířka tank. směru - km	Hustota zátarasů na tank. směru	Pravděpodobnost vyřazení obranných cílů - ks
jednotky	zatarasovací prostředky			I-5 h	II - dalších 5 h						
3 msr	16 UMU	plošná MTPI pole	km	1,25	1,25	11,9	28	0,42		1,0	35-40
4 žč-žr pluků		PTMI pole zřízená POZ	km	3,2	6,2						
POZ pluků		uzly zátarasů	ks	3	4	7		0,25		0,8	
3 žč žpr-div		přípr. kom. směrů k ničení	km	15	25	40		1,4		3	
POZ divize POZ armády	4 MUP 24 UMU										
Možnosti zatarasování v obranném pásmu armády											
divizi	64 UMU	plošná PTMI pole	km	6,5	6,5	44,6	85		22		130-140
(3 msd, 1 td)	12 MUP	PTMI pole zřiz. POZ	km	12,8	18,8			0,5		1,2	
1 žpr - žp	24 UMU	uzly zátarasů	ks	15	19	34		0,4		1,1	
APOZ - žpr	24 UMU	příprava kom. směrů k ničení	km	75	130	205		2,4		4,5	
FPOZ - žzopr		zatarasený prostor	ks	—	1	1		1		1	

Poznámka: 1. Pro výpočet hustot na tankových směrech uvažují 2/3 celkového množství jednotlivých zátarasů

2. Zasazení armádního a frontového POZ uvažují až po dosažení pohotovosti v průběhu odrážení protiúderného uskupení. Do doby zasazení zřizuje ženijní zatarasovací praporek armády „Zatarasený prostor“ mezi 1. a 2. pásmem obrany.

vševojskovými jednotkami aktivují uzly zátarasů a objekty v zataraseném prostoru. Zatarasovací opatření musí probíhat v souladu se zamýšlenou aktivní činností druhých sledů divizí a armády.

Závažným úkolem ženijního zabezpečení v této fázi odrážení protiúderného uskupení je vytvoření příznivých podmínek k zahájení divizních protiztečí a armádního protiúderu. Jde především o úpravu komunikací, údržbu přepravišť, zabezpečení vyvedení a rozvinutí vojsk určených k protizteči nebo protiúderu, ochranu ohrožených boků rozvíjejících se vojsk manévrem zátarasy divizními nebo armádním pohyblivým odřadem zatarasovacím, zřízením průchodů ve vlastních a nepřátelských zátarasech silami ženijních jednotek vojsk v dotyku, armádních ženijních jednotek i ženijních jednotek vojsk vedoucích protizteč nebo protiúder. V dalším budeme všestranně ženijně zabezpečovat energickou a rychlou útočnou činnost vojsk protizteče a protiúderu, s cílem obnovit zaujatý přední okraj obrany, zničit vlomivšího se nepřítele v hloubce vlastní obrany a vytvořit podmínky pro pokračování v útočné operaci. To vyžaduje, abychom promyšleně řídili ženijní prvky operační sestavy tak, abychom v období vedení úspěšného protiúderu a přechodu do útočné činnosti vytvořili potřebné podmínky pro ženijní zabezpečení hlavního úderného uskupení armády.

Závěrem chci zdůraznit, že odrážení silného protiúderného uskupení nepřítel v průběhu útočné operace vševojskové armády klade na ženijní zabezpečení, jeho organizaci, účelné bojové použití ženijních jednotek a útvarů vysoké nároky. Kromě možného zásahu frontového POZ a v některých případech, kdy to z hlediska úkolů frontu bude možné, dočasným posílením ženijními jednotkami do hodnoty jednoho praporu, musí si naznačené úkoly ženijního zabezpečení řešit organickými ženijními jednotkami a útvarů a zvýšeným úsilím v plnění úkolů ženijního zabezpečení všemi druhy vojsk. Velení a řízení ženijních jednotek a útvarů bývá centralizováno, aby umožňovalo rychlou reakci na vývoj situace a jejich pružné úkolování. I když účinné a promyšlené ženijní zabezpečení této fáze útočné operace vševojskové armády může mít podstatný vliv na splnění stanovených cílů, plný úspěch je podmíněn všestrannou a účinnou součinností ve štábech i v bojové činnosti všech druhů vojsk.